

Dom Dziecka w Turawie

Wpł. dnia 02.06.21

L. dz. 111.0900.2.2021

załącz.

Opole, dnia czerwca 2021 r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Opolu
ul. Książąt Opolskich 27
45 – 005 Opole
PCPR.ORA.0904.1.3.2021.KPM

Pan Waldemar Dzieszkowski
Dyrektor
Domu Dziecka w Turawie
ul. Opolska 56
46 – 045 Turawa

Protokół z przeprowadzenia kontroli problemowej w placówce opiekuńczo – wychowawczej – Domu Dziecka w Turawie

Na podstawie art. 38b ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.) w związku z §2 – 3 uchwały nr 1236/17 Zarządu Powiatu Opolskiego z dnia 19 kwietnia 2017 r. w sprawie kontroli nad organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz placówkami opiekuńczo – wychowawczymi w Powiecie Opolskim, a także pkt 2 Planu kontroli rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych, stanowiących załącznik do uchwały nr 1409/21 Zarządu Powiatu Opolskiego z dnia 12 lutego 2021 r. w sprawie Planu kontroli rodzin zastępczych oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych prowadzonych przez Powiat Opolski na 2021 r. w dniu 13 kwietnia 2021 r. przeprowadzono kontrolę problemową w Domu Dziecka w Turawie. W wyniku powyższego ustalono, co następuje.

I. Jednostka kontrolowana: placówka opiekuńczo – wychowawcza – Dom Dziecka w Turawie.

II. Kontrolujący:

Zespół kontrolny, powołany zarządzeniem nr 9/2021 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu z dnia 17 marca 2021 w sprawie powołania Zespołu kontrolnego do przeprowadzenia kontroli problemowej w placówce opiekuńczo – wychowawczej – Domu Dziecka w Turawie, w składzie:

1. Katarzyna Pawlak – Myszkiewicz – inspektor w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu, działająca z upoważnienia Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu, nr PCPR.ORA.0111.3.2021.KPM z dnia 30.03.2021 r.,
2. Magdalena Galus – psycholog w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu, działająca z upoważnienia Dyrektora Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu nr PCPR.ORA.0111.4.2021.KPM z dnia 30.03.2021 r.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych w jednostce kontrolowanej:
13.04.2021 r.

IV. Okres objęty kontrolą: 1 stycznia – 13 kwietnia 2021 r.

V. Zakres kontroli:

Ocena prawidłowości realizacji zadań przez placówkę opiekuńczo – wychowawczą zadań wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. nr 929 poz. 1720) zwanego dalej rozporządzeniem, w szczególności:

- 1) spełnienia standardów, o których mowa w ustawie oraz rozporządzeniu, w tym na podstawie indywidualnych rozmów z dziećmi;
- 2) zgodności kwalifikacji kadry wychowawców, psychologa, pedagoga oraz innych osób pracujących z dziećmi, sposób zapewnienia opieki w trakcie zajęć wychowawczych oraz specjalistycznych oraz jej sprawowania w porze nocnej;
- 3) trybu i sposobu sporządzania diagnozy psychfizycznej dziecka oraz planu pomocy dziecku (sporządzenia i modyfikacji),
- 4) prowadzenia karty pobytu wychowanka,
- 5) częstotliwości posiedzeń zespołu do spraw okresowej sytuacji dziecka, jego składu oraz formułowanych wniosków.

VI. Wskazania prawne dokonanych ustaleń:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., nr 78, poz.483);
2. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.), zwana dalej „ustawą”;
3. rozporządzenie z Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. poz. 1720).

VII. Spełnienie standardów, o których mowa w ustawie oraz rozporządzeniu

Decyzją nr 1/2011 z dnia 14 września 2011 r., zmienioną decyzją nr 13/2017 z dnia 9 listopada 2017 r., zmienioną decyzją nr PS.I.9423.2.1.2021 r. z dnia 20 stycznia 2021 r. Wojewoda Opolski zezwolił Staroście Opolskiemu na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej – Domu Dziecka w Turawie z 12 miejscami socjalizacyjnymi oraz 2 miejscami interwencyjnymi, z przeznaczeniem dla 14 wychowanków.

Dom Dziecka w Turawie działa na podstawie Statutu, przyjętego uchwałą nr XXVIII/205/21 Rady Powiatu Opolskiego z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia statutu Domu Dziecka w Turawie oraz Regulaminu organizacyjnego, przyjętego uchwałą nr 1433/21 Zarządu Powiatu Opolskiego z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu organizacyjnego Domu Dziecka w Turawie.

Placówka opiekuńczo – wychowawcza wykonuje swoje podstawowe zadania w oparciu o ustawę oraz rozporządzenie.

Domem Dziecka w Turawie kieruje Dyrektor, zatrudniony na mocy uchwały nr 618/09 Zarządu Powiatu Opolskiego z dnia 23 września 2009 r. w sprawie zatrudnienia Dyrektora Domu Dziecka w Turawie.

Na mocy pełnomocnictwa Zarządu Powiatu Opolskiego znak OR.RP.0114-27/06 z dnia 15 maja 2006 r. dyrektor placówki został umocowany do występowania Zarządu Powiatu Opolskiego w zakresie :

- 1) zaciągania zobowiązań rzeczowych i finansowych w granicach wynikających z zakresu działania Domu Dziecka w Turawie oraz odpowiadających potrzebom i możliwościom finansowym określonym w planie finansowym na dany rok,
- 2) dysponowania środkami finansowym, pozostającymi we władaniu kierowanej jednostki zgodnie z uchwałą budżetową,
- 3) zawierania umów dotyczących realizowanych zadań,
- 4) występowania jako strona w sprawach z zakresu działania Domu Dziecka,
- 5) udzielania w niezbędnym zakresie dalszych pełnomocnictw, w tym również w sprawach procesowych,
- 6) reprezentowania Domu Dziecka w Turawie wobec osób fizycznych i prawnych oraz innych jednostek organizacyjnych w sprawach związanych z działalnością Domu Dziecka,
- 7) pobierania odpłatności od rodziców, których dzieci przebywają w placówce oraz egzekwowania nieuiszczonych opłat.

Dyrektor placówki, Pan Waldemar Dzieszkowski ukończył studia magisterskie w zakresie pedagogiki o specjalności opiekuńczo – wychowawczej oraz posiada staż pracy, o którym mowa w art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy.

VIII. Kwalifikacje pracowników Domu Dziecka w Turawie

Dom Dziecka w Turawie zatrudnia 10 osób pracujących z dziećmi:

- 1) 7 osób na stanowisku wychowawcy
- 2) 1 osobę na stanowisku pedagoga,
- 3) 1 osobę na stanowisku pracownika socjalnego,
- 4) 1 osobę zatrudnioną na stanowisku psychologa

Wszyscy pracownicy legitymują się dyplomem ukończenia studiów magisterskich i/lub podyplomowych, odpowiadających charakterowi wykonywanej pracy i wpisujących się w założenia odpowiednio art. 98 ust. 1 pkt 1 – pkt 3 oraz pkt 6 ustawy.

Ww. pracownicy są zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy oraz:

- 1) nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona;
- 2) wypełniają obowiązek alimentacyjny - w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;
- 3) nie byli skazani prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 4) są zdolni do pracy w placówce opiekuńczo – wychowawczej, co zostało potwierdzone zaświadczeniem lekarskim o braku przeciwwskazań do tej pracy.

Poza powyższym, wszyscy pracownicy spełniają wymogi określone w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1282 ze zm.).

Nie wnosi się zastrzeżeń względem kwalifikacji Dyrektora oraz pracowników placówki opiekuńczo – wychowawczej w Turawie oraz dokumentów określających zadania placówki: Regulaminu organizacyjnego Domu Dziecka w Turawie, Statutu Domu Dziecka w Turawie.

IX. Zaspokajanie potrzeb bytowych dzieci:

Na podstawie oględzin nieruchomości placówki stwierdza się, Dom Dziecka w Turawie zapewnia następujące warunki bytowe dzieciom:

Placówka opiekuńczo – wychowawcza – Dom Dziecka w Turawie usytuowana jest na jednopiętrowej nieruchomości.

Na parterze budynku znajduje się:

- 1) kuchnia z zapleczem magazynowym,
- 2) stołówka
- 3) 2 pomieszczenia kuchenne dla wychowanków – w pełni wyposażone,
- 4) toaleta, dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- 5) pokój wychowawców,
- 6) gabinet psychologa/pedagoga,
- 7) pokój sportowy.

Na piętrze nieruchomości mieszczą się:

- 1) 2 świetlice oraz pokój nauki, wyposażone w sprzęt audiowizualny oraz sprzęt komputerowy,
- 2) magazynek środków czystości,
- 3) dwie pralnie – suszarnie wraz z miejscem na przechowywanie pościeli czystej i ręczników
- 4) pokoje:
 - a) 3 pokoje – dwuosobowe z łazienkami (2 pokoje z prysznicami, 1 pokój z wanną),
 - b) 4 pokoje (dwuosobowy i jednoosobowy) ze wspólną łazienką w łączniku),
 - c) 1 pokój – czteroosobowy z łazienką (wanna).

Pokoje dzieci są w pełni wyposażone, posiadają wydzielone miejsca do spania – łóżka z pojemnikami na pościel, szafy, biurka do nauki wraz z krzesłami, do przechowywania przedmiotów osobistych, właściwie oświetlone. Ściany pomalowano, na podłogach położono panele. Pokoje urządzono zgodnie z wolą i preferencjami dzieci, stosownie do ich wieku;

- 5) pracownia multimedialna wyposażona w 10 komputerów podłączonych do Internetu, rzutnik multimedialny, 2 telewizory, Playstation, X-box.

Osobne skrzydło budynku zostało pełni funkcję mieszkania chronionego treningowego z przeznaczeniem dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej. Posiada osobne wejście. Składają się na nie:

- 1) 2 pokoje – dwuosobowe,
- 2) 1 pokój – jednoosobowy,
- 3) łazienka z prysznicem, wyposażona w sprzęt do prania z miejscem do suszenia odzieży,
- 4) kuchnia w pełni wyposażona.

W budynku znajdują się również pomieszczenia administracji, rowerownia i magazyn środków czystości.

Obiekt jest w pełni ogrodzony i monitorowany. Placówka została usytuowana na półwyspie wysuniętym do Jeziora Dużego Turawskiego. Dostęp do jeziora został zabezpieczony.

Na terenie placówki znajduje się plac zabaw dla dzieci, boisko do piłki nożnej, boisko do siatkówki, teren grillowo – ogniskowy, parking, teren ewakuacyjny.

Placówka opiekuńczo – wychowawcza spełnia warunki ppoż, jest monitorowana całodobowo przez system przeciwpożarowy. Jest również monitorowana przez firmę ochroniarską UNITREZ. Posiada system antywłamaniowy. Placówka posiada podjazdy zewnętrzne dla osób z niepełnosprawnościami.

Z analizy przedłożonej dokumentacji wychowanków, wynika, że:

- 1) placówka zapewnia zaopatrzenie dziecka w odzież i obuwie: dokonywanie zakupów odbywa się średnio co kwartał: odzieży letniej, jesiennej, zimowej, wiosennej; uzupełnianie odzieży na bieżąco – magazyn placówki /dary/,
- 2) jednostka zapewnia dzieciom zaopatrzenie w środki do utrzymania higieny ciała, czystości odzieży, higienicznych warunków życia: na początku każdego miesiąca każde dziecko zaopatrywane jest w środki czystościowe. Codziennie dokonywane jest pranie rzeczy osobistych; nauka dbałości o porządek w swoim pokoju, szafie odzieżowej,
- 3) Dom Dziecka w Turawie zapewnia wyposażenie w podręczniki, przybory szkolne; we wrześniu dokonywane są zakupy podręczników i przyborów szkolnych; ewentualne niedobory uzupełniane są w ciągu roku szkolnego,
- 4) dostęp do internetu, TV itp.: w miarę możliwości. Wg regulaminu pracowni komputerowej; dzieci mogą korzystać z ww. w czasie wolnym – po odrobieniu zadań domowych i wykonania czynności na rzecz grupy, placówki,
- 5) dzieci mają zapewniony udział w kulturze, rekreacji i wypoczynku: uczestnictwo w uroczystościach organizowanych na terenie placówki; wycieczkach i imprezach integracyjnych,
- 6) wyżywienie: spożywanie posiłków odbywa się wg regulaminu placówki – w jadalni lub w kuchence grupy; do szkoły dzieci zawsze mają przygotowane drugie śniadania i napoje; zapewnia się podwieczorki; w momencie zgłoszenia dzieci dostają dodatkowy posiłek w postaci kanapki, obiadu; w każdej chwili dzieci mają prawo do gorących napojów lub pobrania wody mineralnej lub soku;
- 7) „kieszonkowe” dzieci otrzymują raz w miesiącu wg przyjętego regulaminu. Wpłata i wypłata zostaje odnotowana w zeszycie kieszonkowego. Zakupy dokonywane są w obecności starszych wychowanków. Następnie sprawdzane jest przez wychowawcę prowadzącego. Zakupy dokonywane są w sklepie spożywczym – składały się na nie słodycze, napoje.

X. Bieżąca praca dzieckiem

Na dzień rozpoczęcia kontroli, tj. 13.04.2022 r., w ewidencji wychowanków Domu Dziecka w Turawie figurowało 14 wychowanków, z czego:

- 1) 1 wychowanka została umieszczona w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Józefowicach;
- 2) 1 wychowanka została umieszczona w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Tarnowie.

W okresie objętym kontrolą obowiązek nauki szkolnej realizowało 11 dzieci. 3 dzieci nie realizowało nauki w związku z bezprawnym pobytem poza placówką.

Analiza akt kontroli potwierdza, że Dom Dziecka w Turawie monitoruje na bieżąco:

1) zachowanie dzieci w szkole:

- a) znajomość zasad kulturalnego zachowania oraz ich przestrzegania; umiejętność postrzegania własnych niewłaściwych zachowań,
- b) sposób realizacji obowiązku szkolnego – monitorowanie i ocena wywiązywania się z zadań i zobowiązań,
- c) stosunek do nauczycieli – wykonywanie poleceń,
- d) funkcjonowanie w grupie rówieśniczej – nawiązywanie kontaktów,
- e) udział w zajęciach dodatkowych, wyrównawczych, pozalekcyjnych, korekcyjnych itp.,
- f) naukę domową dziecka – odrabianie lekcji, w tym ocena samodzielności.
- g) higienę i ochrona zdrowia, w tym:

2) ogólny stan zdrowia:

- a) przebyte choroby, urazy;
- b) przyjmowane leki, wykonane zabiegi np. stomatologiczne, rehabilitacyjne,
- c) pobyty w szpitalach, sanatoriach,
- d) niepełnosprawność fizyczna, wady wzroku, słuchu,

3) higienę osobistą dziecka – monitorowanie nawyku dbania o higienę osobistą i wygląd, dostosowanie ubioru do okoliczności i warunków pogodowych;

Placówka dokumentuje współpracę z rodziną biologiczną, rodzinami zaprzyjaźnionymi. I podejmuje działania na rzecz powrotu dziecka do rodziny. Udostępnione akta zawierają:

- a) informacje o rodzicach i najbliższej rodzinie: dane osobowe, sytuacja zawodowa, sytuacja zdrowotna i rodzinna rodziców biologicznych oraz innych członków rodziny,
- b) wykaz osób zainteresowanych dzieckiem,
- c) monitoring utrzymywania kontaktów z dzieckiem: odwiedziny w placówce, wyjazdy na „przepustki”, kontakt telefoniczny;
- d) monitoring warunków w domu rodzinnym dziecka;
- e) informację o stosunku dziecka do rodziców i więzi emocjonalnej z rodzicami,
- f) informację o stosunku dziecka do rodzeństwa i dalszej rodziny,
- g) ocenę wychowawcy relacji dziecka z rodzicami,
- h) informację o podejmowaniu działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny – ocena zagrożenia fizycznego ze strony rodziców; przebieg kontaktów realizowanych w domu rodzinnym kontroluje pracownik socjalny placówki;

3) zachowanie dziecka w placówce:

- a) ocenę zachowań pozytywnych, tj. otwartość, umiejętność prowadzenia rozmów, bezpośredniość w kontaktach i negatywnych dziecka,
- b) przejawy demoralizacji dziecka, nałogi,
- c) zainteresowania – odpowiednie do wieku: zabawy, czytanie i/lub oglądanie bajek i filmów, gry planszowe, gry komputerowe,
- d) relacje dziecka z rówieśnikami,
- e) relacje dziecka z wychowawcą,
- f) aktywność i uczestnictwo w „życiu placówki”: uczestnictwo w uroczystościach organizowanych na terenie placówki; udział w wycieczkach i imprezach integracyjnych, udział w zajęciach rekreacyjnych;

g) przestrzeganie regulaminów i przyjętych reguł zachowania w placówce;

1) przygotowanie do samodzielnego życia:

- a) samodzielność w utrzymaniu higieny osobistej: wykonanie toalety porannej i wieczornej,

- b) samodzielność w utrzymaniu czystości odzieży, obuwia, przedmiotów codziennego użytku np. pranie, prasowanie,
- c) posiadanie umiejętności przygotowywania posiłków i wykonywania prac kuchennych: pod nadzorem i pomocy wychowawcy; przygotowywanie kolacji dla pozostałych wychowanków,
- d) wykonywanie prac porządkowych, utrzymanie ładu i porządku
- 4) ocenę skutków pobytu dziecka w placówce, wynikających z braku rodziny biologicznej:
 - a) czynniki negatywnie wpływające na rozwój dziecka,
 - b) czynniki sprzyjające prawidłowemu rozwojowi dziecka;
- 5) rozwój fizyczny dziecka;
- 6) rozwój emocjonalny dziecka: rodzaj deficytów rozwojowych, dotychczas przeprowadzane działania (np. uczestnictwo w zajęciach), uzyskane efekty (np. większa świadomość i kontrola zachowania) wskazania do dalszej pracy z dzieckiem;
- 7) rozwój intelektualny dziecka, w tym rodzaj deficytów rozwojowych, dotychczas przeprowadzone działania, uzyskane efekty, wskazania do dalszej pracy z dzieckiem,
- 8) rozwój społeczny dziecka, w tym: rodzaj deficytów rozwojowych, dotychczas przeprowadzone działania, uzyskane efekty, wskazania do dalszej pracy z dzieckiem;
- 9) ocenę relacji dziecka z wychowawcą i innymi pracownikami placówki;
- 10) ocenę aktualnej sytuacji dziecka oraz zasadności jego dalszego pobytu w placówce
- 11) wskazania do dalszej pracy z dzieckiem, tj.:
 - a) nauka szkolna: utrzymywanie kontaktu z wychowawcą klasy; bieżące sprawdzanie otrzymywanych ocen, zachowania; udział w zajęciach wyrównawczych; pomoc w odrabianiu zadań domowych, sprawdzanie przygotowania do zajęć szkolnych;
 - b) higiena i ochrona zdrowia: kontrola wykonywania toalety porannej i wieczornej; dalsze leczenie stomatologiczne,
 - c) relacje dziecka z rodziną biologiczną: oczekiwanie na rodzinę adopcyjną/zaprzyjaźnioną,
 - d) rozwój emocjonalny: uczestnictwo w zajęciach specjalistycznych – na terenie placówki,
 - e) rozwój fizyczny: udział we wszelkiego rodzaju zajęciach organizowanych na terenie placówki,
 - f) rozwój intelektualny: zachęcanie do czytania książek, prowadzenie rozmów tematycznych, interesujących dzieci,
 - g) rozwój społeczny: udział w zajęciach organizowanych na terenie placówki; prowadzenie rozmów,
 - h) kształtowanie i rozwój zainteresowań: udział w zajęciach organizowanych na terenie placówki i poza nią;
 - i) niwelowanie deficytów rozwojowych: udział w zajęciach, prowadzenie rozmów;
 - j) przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu i nałogom: ukazywanie szkodliwości palenia papierosów, środków odurzających, alkoholu; udział w zajęciach, prowadzenie rozmów;
 - k) warunki bytowe dziecka w placówce: przebywanie w danej grupie rówieśniczej,
 - l) umiejętności samoobsługowe higieniczno – porządkowe, kulinarne itp.: wdrażanie do codziennych zajęć organizowanych na terenie grupy – przygotowywanie posiłku, dbanie o porządek wokół siebie, szafie odzieżowej. Wdrażanie nawyku dbałości o własne rzeczy, dokonywanie prania.

X. Dokumentacja wychowanków

Akta osobowe dzieci zawierają następujące dokumenty: kartę informacyjną wychowanka, skierowania, postanowienia sądu, korespondencję z sądem, dokumentację szkolną, dokumentację medyczną, zgłoszenia ucieczek, skrócony odpis aktu urodzenia, dokumentację związaną z usamodzielnieniem.

1. Plan pomocy dziecku

Plan pomocy dziecku bezpośrednio wynika z diagnozy psychofizycznej dziecka i zawiera: informacje o realizacji planu, sporządzane średnio 2 razy w miesiącu i uwzględniające postęp realizacji założeń, a także przyczyny ich niezrealizowania – w przypadku braku ich realizacji, wskazanie potrzeb, uwagi względem zachowania/postępowania wychowanka i wskazanie działań naprawczych; szczegółowe wskazanie danych o wydarzeniach z życia dziecka (m. in. wyjazdy do rodziców, wykonanie testu, wizyty lekarskie, przesłuchanie w Sądzie Rejonowym, terminy tzw. „urlopowania”).

Plany pomocy dziecku opracowywane przez pracowników Domu Dziecka w Turawie stanowią naturalną kontynuację diagnoz psychofizycznych oraz ich modyfikacji. Składa się na niego szereg dokumentów, odzwierciedlających tryb i przebieg pracy z dzieckiem oraz współpracy z podmiotami oraz instytucjami działającymi na ich rzecz.

Modyfikacja planu pomocy dziecku zawiera:

- a) datę modyfikacji,
- b) zadania, cele podlegające modyfikacji, zakres zmian;
- c) cele i zadania długoterminowe np. dotyczące rodziny, usamodzielnienia, nauki szkolnej, zdrowia i higieny, niwelowania deficytów rozwojowych,
- d) cele i zadania krótkoterminowe dot. rodziny, zdrowia, higieny niwelowania deficytów rozwojowych,

Na przykładzie 5 przedłożonych planów pomocy dziecku należy stwierdzić, że placówka opiekuńczo wychowawcza – Dom Dziecka w Turawie w najwyższym stopniu spełnia wymagania określone w §15 ust. 1 – 5 rozporządzenia.

2. Kartę pobytu dziecka prowadzoną dla każdego dziecka, uwzględniającą dane, o których mowa w §17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia. W analizowanych przypadkach kartę uzupełniano w razie występujących potrzeb, lecz nie rzadziej niż co miesiąc dla dzieci przebywających na miejscach socjalizacyjnych. W okresie objętym kontrolą żadne dziecko nie przebywało na miejscach interwencyjnych, zatem karty pobytu dzieci przyjętych interwencyjnie nie podlegały kontroli.

3. Kartę udziału w zajęciach prowadzoną przez psychologa i pedagoga wraz z opisem ich przebiegu, zawierającą dane: imię i nazwisko dziecka, opis zajęć, podpis psychologa i/lub pedagoga.

4. Arkusz badań i obserwacji psychologicznych, który zawierał następujące informacje: imię i nazwisko dziecka, datę, opis obserwacji, podpis psychologa.

5. Arkusz badań i obserwacji pedagogicznych, który zawierał następujące informacje: imię i nazwisko dziecka, datę, opis obserwacji, podpis pedagoga.

6. Diagnozę psychofizyczną dziecka, opracowaną przez psychologa, pedagoga oraz pracownika socjalnego zatrudnionych w placówce. Kontrolę poddano tryb przeprowadzania 5 diagnoz psychofizycznych dzieci.

W oparciu o powyższe stwierdza się, że:

- 1) diagnoza psychofizyczna przeprowadzana jest w ciągu kilku dni od momentu umieszczenia dziecka w placówce;
- 2) ww. dokument uwzględnia analizę mocnych stron dziecka i jego potrzeb w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym oraz społecznym, przyczyn kryzysu w rodzinie oraz wpływu tego kryzysu na rozwój dziecka, relacji dziecka z jego najbliższym otoczeniem oraz osobami ważnymi dla dziecka i jego rozwoju. Przedłożone diagnozy zawierają, adekwatnie do wieku, rozwoju i doświadczeń dziecka, wskazania dotyczące dalszej pracy psychologicznej, pedagogicznej z dzieckiem, wskazania dotyczące programu terapeutycznego, pracy z rodziną dziecka, pracy przygotowującej dziecko do umieszczenia innej formie pieczy zastępczej oraz przygotowania do usamodzielnienia.

Na podstawie 5 reprezentatywnych przykładów diagnoz psychofizycznych, zauważa się, że w placówce zespół pracowników, składający się z pedagoga, psychologa i pracownika socjalnego opracowuje wstępną diagnozę psychofizyczną dzieci, na którą składa się diagnoza psychologiczna, diagnoza środowiska rodzinnego oraz diagnoza pedagogiczna.

Diagnoza psychologiczna uwzględnia:

- 1) informacje dotyczące wczesnego rozwoju dziecka i jego sytuacji rodzinnej, oraz rodzinę pochodzenia,
- 2) charakterystykę psychologiczną, w tym ocenę rozwoju funkcji poznawczych i kompetencji emocjonalno – społecznych dziecka,
- 3) potrzeby dziecka,
- 4) mocne strony dziecka,
- 5) słabe strony dziecka,
- 6) zalecenia do dalszej pracy;

Diagnoza środowiska rodzinnego zawiera:

- 1) podstawowe dane o rodzinie,
- 2) warunki mieszkaniowe i bytowe rodziny;
- 3) sytuację materialną rodziny;
- 4) formalną strukturę rodziny: sytuację rodzinną, typ rodziny
- 5) nieformalną strukturę rodziny: atmosferę w rodzinie, konstelację rodziny, charakterystykę oddziaływania wychowawczego w rodzinie, styl życia w rodzinie,
- 6) ocenę stylu wychowania rodziców: stosunek emocjonalny, wnioski dotyczące możliwości powrotu dziecka do rodziny;
- 7) opis przewidywanej pracy z rodziną;

Diagnoza pedagogiczna zawiera:

- 1) ogólną charakterystykę,
- 2) analizę danych diagnostycznych wynikających z zastosowanych narzędzi diagnostycznych pod kątem zasobów (czynników wspierających rozwój) oraz trudności (czynników zakłócających rozwój);
- 7) wnioski uwzględniające ewentualne wskazania do pogłębienia diagnozy;
- 8) wskazania do dalszej pracy terapeutycznej, zgodnie z potrzebami i możliwościami dziecka przebywającego w pieczy zastępczej.

W dwóch przypadkach kontrolowanych diagnoz psychofizycznych dzieci stwierdzono brak wskazania daty sporządzenia wstępnej diagnozy pomocy dziecku, natomiast w oparciu o złożone w toku kontroli przez Dyrektora oraz pracowników placówki wyjaśnień, a także składające się na nie dokumenty daty ich sporządzenia były możliwe do ustalenia. Zostały one ustalone i uzupełnione w arkuszach diagnoz psychofizycznych wychowanków. Nie wnosi się zatem zastrzeżeń do sposobu i opracowania ww.

Przedłożona dokumentacja spełnia standardy określone w §17 ust.1 rozporządzenia.

7. Ewidencję wychowanków Domu Dziecka w Turawie, uwzględniającą dane:

- 1) imię i nazwisko dziecka,
- 2) datę urodzenia,
- 3) datę przyjęcia do placówki,
- 4) nazwę szkoły, do której dziecko uczęszcza,
- 5) imię i nazwisko rodziców wychowanka,
- 6) adres stałego miejsca zamieszkania,
- 7) adres ostatniego miejsca zamieszkania wychowanka,
- 8) sygnaturę postanowienia właściwego sądu o umieszczeniu dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 9) imię i nazwisko wychowawcy, prowadzącego pracę z dzieckiem.

Ewidencja wychowanków placówki spełnia wymogi ustawodawcy, o których mowa w §17 ust. 5 rozporządzenia.

XI. Opieka nad dzieckiem

Liczba dzieci przebywających pod opieką 1 osoby sprawującej nad nimi pieczę uzależniona jest od rodzaju wykonywanej pracy z dzieckiem. Podczas zajęć opiekuńczych i wychowawczych pod opieką wychowawcy pozostaje nie więcej niż 14 dzieci. W porze nocnej natomiast dzieci znajdują się pod opieką co najmniej 2 wychowawców i przeprowadzają obchód trzykrotnie w ciągu godzin nocnych. W czasie zajęć prowadzonych przez pedagoga oraz psychologa, przebywa nie więcej niż 6 dzieci.

Uznaje się zatem, że wymóg określony w §10 ust. 1 – 3, §11 ust. 1 oraz §12 rozporządzenia zostaje spełniony.

XII. Działania podejmowane przez placówkę opiekuńczo – wychowawczą

Elementy terapii zostały wprowadzone poprzez działania psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego oraz wychowawców w formie rozmów terapeutycznych, zajęć relaksacyjnych, arteterapii. Psycholog prowadzi terapię indywidualną w formie działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych, wsparcia psychologicznego oraz pedagogicznego. Powyższe ukierunkowano na poprawę funkcjonowania społecznego, pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów wychowawczych, profilaktykę niedostosowania społecznego, pracę z emocjami, w szczególności ze złością. Analiza dokumentacji prowadzonej przez specjalistów, potwierdza prowadzenie zajęć ukierunkowanych m.in. na: naukę czytania ze zrozumieniem, ćwiczenia logopedyczne, rozmowy wspierające, zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, wspólną naukę z dzieckiem. Psycholog, pedagog oraz pracownik socjalny dokumentują pracę z każdym dzieckiem. Ustalono ponadto, że wychowankowie korzystali z pomocy specjalistów zajmujących się terapią w innych instytucjach.

XIII. Zespół ds. okresowej oceny sytuacji dziecka

W Domu Dziecka w Turawie powołuje się Zespół ds. okresowej sytuacji dziecka. Zespół dokonuje oceny sytuacji dziecka w celu:

- 1) ustalenia aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka,
- 2) analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną,
- 3) modyfikowania planu pomocy dziecku,
- 4) monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, umożliwiającą przysposobienie,
- 5) oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb.

W skład Zespołu wchodził: dyrektor, pedagog, psycholog, wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka, rodzice dziecka, asystent rodziny oraz inne osoby pracujące z rodziną dziecka i/lub na jego rzecz.

Zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb nie rzadziej niż co pół roku.

Posiedzenia Zespołów były protokołowane i zawierały wnioski zasadności dalszego pobytu dziecka w Placówce. Opracowane protokoły natomiast zostały przekazane do właściwego sądu, zgodnie z zapisami art. 138 ust. 2 ustawy. Protokoły zostały podpisane przez wszystkie osoby uczestniczące w posiedzeniach.

W związku z wypełnieniem dyrektywy wynikającej z art. 137 oraz 138 ustawy, nie wnosi się uwag.

XIV. Współpraca placówki opiekuńczo – wychowawczej, w zakresie wykonywanych zadań, z innymi instytucjami

Z informacji uzyskanych podczas prowadzenia czynności kontrolnych oraz analizy dokumentacji wynika, że Placówka współpracowała z następującymi instytucjami:

- 1) sądami rodzinnymi w zakresie realizowania postanowień, udziału w posiedzeniach spraw wychowanków, współpracy z kuratorami sądowymi;
- 2) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu w zakresie realizowania skierowań, sprawozdawczości, usamodzielnień wychowanków oraz bieżącej działalności jednostki;
- 3) ośrodkami pomocy społecznej w zakresie współpracy z asystentem rodziny oraz pracownikiem socjalnym;
- 4) poradniami psychologiczno – pedagogicznymi w zakresie wydawania opinii i orzeczeń;
- 5) ośrodkami adopcyjnymi w zakresie uczestnictwa w zespole ds. okresowej sytuacji dziecka i procedur adopcyjnych,
- 6) szkołami w zakresie kontroli postępów edukacyjnych i frekwencji wychowanków,
- 7) służbami Policji w zakresie interwencji/przesłuchania;
- 8) stowarzyszeniami, fundacjami, podmiotami prywatnymi w zakresie pozyskiwania środków finansowych na realizację zadań Placówki.

XV. Wnioski z relacji wychowanków

Członek Zespołu kontrolującego – psycholog, przeprowadził indywidualne rozmowy z dziećmi, badając następujące obszary:

1) Sytuacja zorientowania na możliwość otrzymania pomocy/adekwatne wsparcie specjalistyczne

W wyniku powyższego ustalono, iż małoletni są zorientowani w formach pomocy, które mogą uzyskać. Wszyscy wychowankowie potrafili podać bez żadnej trudności swojego wychowawcę oraz wskazać kto wypełnia obowiązki psychologa i pedagoga. Z uzyskanych odpowiedzi wybrzmiało, że czują się oni objęci opieką oraz posiadają osobę, do której zawsze mogą zwrócić się z sytuacją problemową. Czasami jest dla nich trudnością skorzystanie z takowej pomocy, bowiem przebywają z tymi specjalistami na co dzień. Nie zostały jednak przekroczone żadne granice i posiadają w pełni zaufanie do pracowników placówki. W wypowiedziach wychowanków można odczuć wzajemny pozytywny stosunek wychowanek – opiekun/specjalista. Nawet spontaniczne wypowiedzi i przytaczane sytuacje wskazują na relacyjność kontaktów oraz podmiotowość traktowania.

Wychowankowie znają zasady współżycia społecznego obowiązujące w placówce oraz normy społeczne. Wiedza ta jest im przekazywana każdego dnia podczas codziennych sytuacji, a w przypadku nieprzestrzegania regulaminu i zasad pożycia społecznego wiedzą z jakimi konsekwencjami będą musieli się mierzyć. W wypowiedziach dzieci nie wybrzmiewały negatywne emocje mimo wielu trudnych zachowań i sytuacji. W ich odczuciu są otoczeni są troską oraz mają zapewnione wsparcie zarówno emocjonalne jak i społeczne. W odczuciu wychowanków ich prawa są respektowane i przestrzegane, jak również brak jest przesłanek o bezprawnym naruszaniu prywatności.

Praca psychologiczno – pedagogiczna ma wyraźny wydźwięk w wypowiedziach wychowanków. Są oni zorientowani i potrafią opisać występujące u nich emocje, wymienić sytuacje, które budzą w nich dane odczucia, a także opisać jak ich ciało reaguje w danej sytuacji, np. czy mięśnie się spinają, czy dłonie drżą itd. Wychowankowie zapytani czy są w posiadaniu wiedzy na temat sposobów radzenia sobie w sytuacjach złości czy smutku, potrafili wymienić metody, których nauczyła ich pracująca tam pani pedagog. Powyższa kwestia jest niezmiernie istotna, a wiedza praktykowana w wielu sytuacjach. Podopieczni mają poczucie, że mogą zwrócić się z każdą trudnością do osób dorosłych pracujących w placówce.

Na podstawie wypowiedzi małoletnich można również wskazać, że wszelkie występujące konflikty pomiędzy rówieśnikami są na bieżąco wyjaśniane, a wychowawcy i inni specjaliści są zorientowani w takowych sytuacjach. Zgodnie z zaistniałą potrzebą, pracownicy uczą rozwiązywać małoletnich samodzielnie różne sytuacje o podłożu konfliktowym.

2) Warunki bytowe i możliwość rozwijania własnych zainteresowań z perspektywy wychowanków

Warunki bytowe dzieci są na bardzo dobrym poziomie. Posiadają pojedyncze lub podwójne pokoje, umeblowane stosownie do ich potrzeb. Wychowankowie posiadają miejsce, gdzie mogą trzymać własne rzeczy, takie jak kosmetyki, ubrania, zabawki oraz inne przedmioty osobiste. Nie zostały również zgłoszone żadne nieprawidłowości w zakresie bytowym. Gdy pojawia się potrzeba zakupu np. nowego ubrania wychowawca wraz z wychowankiem zakupują potrzebne rzeczy, a dzieci mają wpływ na podejmowane decyzje. Placówka otoczona jest dużym zielonym obszarem, który został zagospodarowany w sposób sprzyjający rozwojowi sprawności psychofizycznej. Wychowankowie korzystają z dostępnych udogodnień w sposób aktywny, oraz mogą rozwijać swoje pasje np. grę w piłkę nożną. Według wypowiedzi małoletnich wychowawcy i inni pracownicy są wrażliwi na ich potrzeby oraz zainteresowania. Wspólnie spędzają czas, ucząc się tym samym funkcjonowania w społeczeństwie.

3) Kontakty z osobami znaczącymi dla dziecka

Podopieczni opisując swoje relacje z rodziną biologiczną oraz jakość kontaktów, wskazują na zapewnienie im takowej możliwości. Otrzymują wsparcie pośród pracowników placówki, posiadają odpowiednią wiedzę, na jakich warunkach osoby dla nich znaczące mogą ich odwiedzać oraz jak powyższy kontakt jest regulowany. Większość wychowanków utrzymuje w miarę regularny kontakt telefoniczny z osobami znaczącymi. Kontakty te są opisywane przez wychowawców, by mieć szerszy pogląd na jakość powyższych kontaktów i móc wspierać małych adekwatnie do sytuacji.

W odczuciu wychowanków ich „przepustki” do domów rodzinnych są szanowane i przestrzegane. Gdy wizyty rodzin biologicznych mają miejsce w placówce, dzieci posiadają do tego osobną przestrzeń, a nawet dostęp do pomieszczenia z aneksem kuchennym, gdzie razem mogą przygotować posiłek.

Wszystkie wypowiedzi wychowanków o warunkach panujących w Domu Dziecka w Turawie oraz o jego pracownikach i Dyrektorze miały wydźwięk pozytywny.

XI. Ocena kontroli

Wobec dokonanych ustaleń zwartych w niniejszym protokole, ocenia się **pozytywnie** działalność jednostki w zakresie prawidłowości realizacji zadań przez placówkę opiekuńczo – wychowawczą, wynikających z ustawy oraz rozporządzenia oraz kwalifikacji kadry wychowawców, psychologa, pedagoga oraz innych osób pracujących z dziećmi i odstępuje się od formułowania zaleceń pokontrolnych.

Zespół kontrolny dokonał wpisu w książce kontroli określając zakres i termin przeprowadzenia kontroli.

Protokół sporządzono w 3 jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym egzemplarzu dla: Dyrektora Domu Dziecka w Turawie, Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu oraz jeden egzemplarz do wiadomości Zarządu Powiatu Opolskiego.

Z up. DYREKTORA
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu

Małgorzata Szarykowska
GŁÓWNA KSIĘGOWA
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu
podpis Dyrektora
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu

Starszy Inspektor
Katarzyna Pawlak-Myszkiewicz

Psycholog
Magdalena Górska

(podpisy Zespołu kontrolującego)

DYREKTOR
Domu Dziecka w Turawie
podpis Dyrektora
Domu Dziecka w Turawie
Waldemar Dzierżkowski